

Почвата въ Дания не се отличава съ особено плодородие и на мѣста би била съвсемъ неплодна, ако да не бѣше не-обикновено упоритиятъ трудъ на данчанина, ако да не бѣше неговата просвѣтеностъ, ако да не бѣше тѣхната взаимо-помощь.

И така: Дания не притежава особени природни богатства, които да осигуряватъ заможность на населението, и все пакъ данскиятъ народъ живѣе по-добре отколкото кой-да е другъ народъ въ Европа.

(Следва).

Ф. Тотомианцъ

Економически и морални резултати на кооперацията въ Европа

Кооперативното движение е още ново, и трудно е да се изброяватъ добититѣ отъ него резултати. Все пакъ има нѣща, които не могатъ да се отричатъ.

Да почнемъ отъ Англия.

Тя не познава произволитѣ на фабрикантскитѣ трѣстове, каквито напр. се срѣщатъ въ Североамериканскитѣ съединени щати. Особено по отношение на предметитѣ отъ първа необходимостъ. Въ голѣма степенъ това се дължи на кооперацията. Английскитѣ потрѣбителни кооперации и тѣхнитѣ съюзи се явяватъ най-голѣмитѣ производители на брашно, бисквити, консервирано месо, чай, сапунъ и обуща. Разбира се, че тѣ силно влияятъ върху пазара на тѣзи стоки. Още преди войната кооперативнитѣ сапунени фабрики попрѣчиха на фабрикитѣ да се сдружатъ и да повишатъ цената на сапуна. Сжщо не успѣха да сторятъ това и фабрикантитѣ-месари.

Благодарение на кооперацията, английскитѣ работници не само че получаватъ неподправени и здрави храни на умѣрени цени, но въ много случаи се сдобиватъ и съ хигиенични жилища. Кооперативното строителство тѣй разумно и добре спазва хигиеническитѣ изисквания и санитарнитѣ предписания, че служи за образецъ на частнитѣ предприемачи.*)

*) За резултатитѣ на Ирландската кооперация прочети статията: „И това стори единъ рудокопачъ!“, помѣстена въ кн. I, год. III „Народна цѣлина“, сжщо и Кооперативното дѣло въ Ирландия—кн. 3, год. III на сжщото списание.